

UCHWAŁA NR/2022

RADY GMINY JEDLIŃSK

z dnia 14 lutego 2022 r.

w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu i gminy Jedlińsk uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub gminę.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zmianami), w związku z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490) a także art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych aktów prawnych (t. j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) Rada Gminy w Jedlińsku uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się stawkę ekwiwalentu pieniężnego dla ochotniczych straży pożarnych za każdą godzinę udziału:

- 1) w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej w kwocie 20 zł. (dwadzieścia złotych)
- 2) w szkoleniu pożarniczym, ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę Jedlińsk w kwocie 7 zł. (siedem złotych)

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXX/18/2009 Rady Gminy w Jedlińsku z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie uchwalenia ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Jedlińsk za udział w działaniach ratowniczych oraz szkoleniach.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jedlińsk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od dnia 01 stycznia 2022 roku.

Wnioskodawca:
Wójt Gminy Jedlińsk
/-/ Kamil Dziewierz

UZASADNIENIE

Do Uchwały NR Rady Gminy Jedlińsk z dnia 14 lutego 2022r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach. Zgodnie art. 15 ust. 2 ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021r. poz. 2490 zwanej dalej nową ustawą) „wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) proponuje się wysokość ekwiwalentu pieniężnego za każdą rozpoczętą godzinę udziału strażaków ratowników OSP w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych w wysokości 20 zł (słownie : dwadzieścia złotych) , a za udział w szkoleniu pożarniczym, ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę Jedlińsk w wysokości 7 zł. (Słownie: siedem złotych) Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu gminy.

Art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) stanowi, iż „przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie”. Z kolei aktualne orzecznictwo sądów wprowadza zasadę, że moc wsteczną można nadać także aktowi prawa miejscowego (tak wyrok WSA w Rzeszowie z 10.09.2020 r., I SA/Rz 469/20, LEX nr 3057348). Nadanie mocy wstecznej może dotyczyć, co do zasady, ewentualnie tylko przyznania praw (tak Wyrok WSA w Łodzi z 16.10.2020 r., I SA/Łd 268/20, LEX nr 3074736).

Mając na względzie powyższe należy stwierdzić, że zarówno niniejsza uchwała jest aktem prawa miejscowego jak i dotyczy wyłącznie praw tj. ustalenia członkom OSP Gminy Jedlińsk ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych. Niewątpliwie "zasadą demokratycznego państwa prawnego" w rozumieniu art. 5 ww. ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych aktów prawnych - jest nieobarczenie obywateli skutkami zaniedbań organów władzy publicznej lub też jej przedstawicieli (funkcjonariuszy publicznych)"- tak (Wyrok WSA w Krakowie z 28.03.2012 r., I SA/Kr 1539/11, LEX nr 1137012). Z taką sytuacją w ocenie organu mamy do czynienia w obecnym stanie prawnym dotyczącym ochotniczych straży pożarnych. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych:

(Dz. U. z 2021r. poz. 2490) weszła w życie od dnia 1 stycznia 2022 r. Od tego czasu gminy nie mają podstawy prawnej do wypłat strażakom ochotnikom ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych oraz szkoleniach pożarniczych. Jest to związane z uchyceniem przez art. 38 pkt 12 nowej ustawy o OSP dotychczas obowiązującego art. 28 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 869), będącego do dnia 31 grudnia

2021r. podstawą prawną dla uchwał w sprawie ekwiwalentu oraz braku właściwych przepisów przejściowych w ww. nowej ustawie. Za taki przepis przejściowy w zakresie ekwiwalentu nie może być uznany art. 48 nowej ustawy, zgodnie z którym uchwały, o których mowa w art. 15 ust. 2 (dotyczące ekwiwalentów), podejmuje się po raz pierwszy w terminie do 30 czerwca 2022. Taki stan prawny w ocenie organu i wielu komentatorów prawnych skutkuje tym, że wszystkie dotychczasowe uchwały w sprawie ekwiwalentów utraciły moc prawną z dniem 1 stycznia 2022 r., ponieważ podobnie jak inne akty wykonawcze - utraciły podstawę prawną (uchylenie ww. art. 28 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 869). Brak wprowadzenia przez ustawodawcę do nowej ustawy o OSP wyraźnego przepisu przejściowego, który stanowiłby o utrzymaniu w mocy dotychczasowych uchwał o ekwiwalentach – dowodzi prawidłowości ww. stanowiska prawnego a dalsze wypłaty na podstawie tych uchwał – stanowiłyby naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Mając uzasadnione ww. wątpliwości prawne co do takiej interpretacji, organ zmuszony jest podjąć uchwałę ustalając jej obowiązywanie z mocą wsteczną, gdyż wyłącznie w ten sposób może sanować lukę prawną w postaci braku podstawy prawnej do wypłaty (poprzez brak aktu prawnego ustanawiającego stawki ekwiwalentu) w okresie od dnia 1 stycznia 2022r. do dnia wejścia w życie uchwały ustanawiającej nowe stawki. Przyjęte przez Radę Gminy odstępstwo od zasady niedziałania prawa wstecz jest konieczne „dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenionej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji”.

Mając na uwadze duże poświęcenie, zaangażowanie oraz ogromną rolę w życiu mieszkańców strażaków ochotników, możliwość wypłat dotychczas obowiązujących stawek ekwiwalentu dla członków OSP za każdą godzinę udziału w działaniach ratowniczych i w szkoleniach pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub gminę – konieczne jest zastosowanie nadzwyczajnej acz uzasadnionej formy wprowadzenia w życie niniejszej uchwały. W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie przedmiotowej uchwały ustalającej wysokość ekwiwalentu dla członków OSP z terenu gminy Jedlińsk z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022r.